

C.M.

ur. 1920; Biłgoraj

Miejsce i czas wydarzeń	Biłgoraj, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Biłgoraj, dwudziestolecie międzywojenne, Żydzi, potrawy, maca, pierogi, pieczywo, koleżanki Żydówki

Potrawy przed wojną

Chleb razowy był w domu zawsze pieczony i pierogi kaszaki. [Brało się] kartofle, kaszę gryczaną, ser i słoninką się pomaściło i pierogi się takie piekło, jak była bida i jadło się. W niedziele, to już trochę [inne potrawy], Haita dobrego mięsa przyniosła na rosół, to był rosół z makaronem, pieczeń z buraczkami albo z chrzanem. Najbardziej to nam ta maca smakowała. Mnie Hana Grosmanówna nauczyła, przyniosła mi macę i mówi: „Teraz jak sobie te trzy placki skruszysz wałkiem i później wbijesz jajka, pianę ubijesz, i żółtka, i na patelnię na masełku usmażysz, jakie to pyszne [będzie], a jeszcze jak sobie polejesz konfiturą to już będzie bardzo dobre.”. [Ludzie] mieli różne poglądy na to. Nasze dziewczyny to nie chciały niektóre jeść, mówiły o tyś głupia, one dzieci polskie łapią i tam go taczają, żeby dużo krwi wyszło, i tę macę, w tej macy to krew jest nasza, Żydzi [ją] jedzą. To przecież była nieprawda, bo miałyby inny kolor a ona bielutka była. Była tak upieczona, to nie był nigdy placek, tylko taki pogarbiony, a tam była tylko czysta woda i posolone trochę. I pełno widelcem porobione takich dziurek żeby tak nie bardzo się krzywiły, a one się jednak pokrzywiły te placki, ale to było wspaniałe, mogłam nic nie jeść tylko tę macę. Babcia nasza piekła na cały tydzień, razowy chleb, a już jak [była] niedziela to szła albo do żydowskiej piekarni albo do Szozdów. Przeważnie te placki, cebularze, obwarzanki i kajzerki, u Szozdów to było najwięcej tych kajzerek, malutka bułeczka i tak na cztery, najlepsze pieczywo było. U Cukermana były też placki bardzo dobre, pszenno-żytni chleb taki mieszany razowy i sam pszenny był. To później u nas, już po wojnie to grahamem nazwali te bułeczki.

Data i miejsce nagrania	2005-09-19, Biłgoraj
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"